

Jarosław Matysiak
Poznań

**MATERIAŁY MIECZYŚŁAWA MAKOWSKIEGO
(1933–2014)
(P.III–168)**

Mieczysław Makowski urodził się 17 grudnia 1933 r. w Zaręczach Kościelnych (Kurpiowszczyzna) w rodzinie strażnika granicznego. Po ukończeniu nauki w liceum ogólnokształcącym studiował w Państwowej Wyższej Szkole Muzycznej (PWSM) w Poznaniu kompozycję pod kierunkiem prof. Floriana Dąbrowskiego (dyplom w 1958 r.), grę na fortepianie w klasie prof. Olgi Dąbrowskiej (dyplom w 1961 r.) oraz teorię muzyki u prof. Dąbrowskiego (dyplom w 1962 r.). W latach 1967–1969 odbył studia doktoranckie w Państwowej Wyższej Szkole Muzycznej w Warszawie.

Od 1963 do 1972 r. był asystentem (od 1964 r. starszy asystent) na Wydziale Kompozycji, Dyrygentury i Teorii Muzyki PWSM w Poznaniu, a następnie pracował jako nauczyciel przedmiotów teoretycznych w Zespole Szkół Muzycznych w Poznaniu.

W twórczości Mieczysława Makowskiego wyróżnić można cechy neoklasycyzmu, a także fascynację prądami awangardowymi. Zaznacza się w niej inspiracja folklorem różnych narodów oraz archaizacja jako wyraz poszukiwań indywidualnego oblicza stylistycznego. Szczególną rolę w jego muzyce pełni literatura pedagogiczna dla dzieci.

Ważniejsze kompozycje to m. in.: *Sonatina klasyczna na fortepian* (1954), *Kwartet smyczkowy nr 1* (1956), *Muzyka na instrumenty smyczkowe* (1959), *Tracja na skrzypce i fortepian* (1963), *Bal na szachownicy, suita na trąbkę i orkiestrę smyczkową* (1964), *Koncert fortepianowy nr 1* (1966), *Hommage à J. S. Bach na chór męski* (1967), *Symfonia nr 1 „Rok 1918” na głos recytujący i orkiestrę* (1968), *Concerto per arpa e orchestra da camera* (1969), *Controversion III or Variations on the Theme of Sound-zone na orkiestrę* (1970), *Kosmiczne swawole na zespół kameralny* (1971), *Fêtes champêtres na obój i kwartet smyczkowy* (1972), *Koncert fortepianowy nr 2* (1973), *Echo na 12-osobową grupę wokálną i chór mieszany* (1975), *Symfonia nr 2 "Fromborska"* (1976), *Koncert skrzypcowy nr 1* (1978), *Swinging Variations na gitarę i orkiestrę* (1978), *Pieśni morskiej fali na flet i fortepian* (1979), *Contesti sonori na flet, wibrafon i gitarę* (1980), *Turkot na orkiestrę dziecięcą* (1981), *Sonatina na skrzypce i fortepian* (1985), *Koncert skrzypcowy nr 2* (1989), *Six pièces caractéristiques na gitarę* (1992), *Suita tańców polskich na fortepian* (1996), *Bacchatio na chór mieszany* (2003), *Ave Maria na chór mieszany* (2003).

Jest także autorem prac naukowych i publicystycznych, m. in. *O terminologii w muzyce serialnej*, *Struktura materii dźwiękowej jako przyczynek do studiów nad formą muzyczną*, *O możliwościach aleatorycznych tkwiących w intencjonalnej postaci dzieła muzycznego*, *Le petit monde voltigeant* (1989).

Mieczysław Makowski otrzymał liczne nagrody i wyróżnienia na krajowych i międzynarodowych konkursach kompozytorskich, m. in.: w 1970 r. za *Confronti* na skrzypce i

zespół kameralny (1970) a w 1971 r. za *Concerto no. 2 per arpa e orchestra da camera* (1970) na Konkursie Kompozytorskim im. Grzegorza Fitelberga w Katowicach, w 1975 r. oraz w 1977 r. na konkursach w ramach Biennale Sztuki dla Dziecka w Poznaniu, w 1982 r. na Konkursie Związku Kompozytorów Polskich w Warszawie, w 1985 r. w VI Międzynarodowym Konkursie Kompozytorskim im. Henryka Wieniawskiego w Poznaniu (laureat II nagrody w grupie utworów kameralnych), w 1988 r. za *Wierchową fletnię* na flet i smyczki, w 1988 r. i 1992 r. za *Six pièces caractéristiques* na gitarę na Konkursie Kompozytorskim im. Karola Szymanowskiego w Warszawie, w 1988 r. na konkursie w Las Palmas oraz w 1990 r. na Konkursie Kompozytorskim im. Toli Korian w Londynie.

Odbył szereg podróży artystycznych do 17 krajów Europy i Azji. Był członkiem Związku Kompozytorów Polskich od 1964 r.

Odnaczony został Złotym Krzyżem Zasługi oraz medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”. Ponadto w 1980 r. otrzymał Nagrodę Prezesa Rady Ministrów za twórczość dla dzieci i młodzieży.

Zmarł w Poznaniu 16 grudnia 2014 r. Pochowany został na cmentarzu w miejscowości Górzno.

Materiały Mieczysława Makowskiego zostały przekazane do Polskiej Akademii Nauk Archiwum w Warszawie Oddział w Poznaniu przez Adama Drogomireckiego w październiku 2016 r. (ks. nab. „B” 404). Spuścizna została uporządkowana i zinwentaryzowana przez Jarosława Matysiaka w roku 2016. Zespół zawiera archiwalia z lat 1939–1976. Został uporządkowany zgodnie z metodami porządkowania przyjętymi w Polskiej Akademii Nauk Archiwum w Warszawie.

Są to materiały dotyczące pracy autora spuścizny w Państwowej Wyższej Szkole Muzycznej w Poznaniu, nieliczne materiały biograficzne, korespondencja wpływająca oraz druki. W korespondencji wpływającej z lat 1958–1976 na uwagę zasługują listy Rosjan: światowej sławy pianisty i kompozytora Walentina Matwiejewa (ur. 1931) oraz pieśniarki, pisarki i poetki Novelli Matwiejew (1934–2016). Korespondencję ułożono alfabetycznie i zaopatrzone w aneks.

Po uporządkowaniu i zinwentaryzowaniu zespół Mieczysława Makowskiego obejmuje 0,03 mb. akt. W PAN Archiwum w Warszawie Oddział w Poznaniu spuściznie nadano sygnaturę P. III–168. Inwentarz zawiera 5 jednostek i 1 aneks.

Źródła i bibliografia

1. *40-lecie Państwowej Wyższej Szkoły Muzycznej w Poznaniu 1920–1960*, Komitet Redakcyjny F. Dąbrowski, W. Kandulski (przewodniczący), E. Maćkowiak, S. Poradowski, L. Schechtel, Poznań 1962.
2. *50 lat Państwowej Wyższej Szkoły Muzycznej w Poznaniu 1920–1970*, Komitet Redakcyjny: S. Chudak, W. Rogal, A. Saturna, E. Serwański, Poznań 1973.
3. <http://culture.pl/pl/tworca/mieczyslaw-makowski>.
4. http://pwm.com.pl/pl/kompozytorzy_i_autorzy/584/mieczyslaw-makowski/index.html.

MATERIAŁY DZIAŁALNOŚCI ZAWODOWEJ, BIOGRAFICZNE, KORESPONDENCJA WPŁYWAJĄCA I OSÓB OBCYCH, DRUKI

1. Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Poznaniu
Korespondencja
1961–1971, rkp., masz., l., k. 11
2. Doktorat
Notatki, korespondencja
1967, rkp., masz., l., k. 15
3. Mieczysław Makowski
Fotografie legitymacyjne, z uroczystości państwowych [?], ze znajomymi
B. d., fot.13
4. Osoby i instytucje D–W i nadawcy nierozpoznani
Korespondencja wpływająca
1958–1976 i b. d., rkp., masz., masz. pow., druk., j. pol., ros., l., k. 40, fot. 2,
zob. aneks 1
5. List Wydawnictwa Salezjańskiego do Franciszka Klinickiego, kartka pocztowa,
dewocjonalia z Sanktuarium w Lourdes
1939 i b. d., masz., druk., j. franc., pol., l., k. 31

ANEKS 1

J. 4. Osoby i instytucje D–Z i nadawcy nierozpoznani		
Dąbrowska Olga	1959, 1961	1.2
Dzielska Jadwiga	1968, 1969	1.2
Matwiejew Walentin i Nowiełły	1965, 1966 i b. d.	1.4
+plakat informujący o koncercie Matwiejewa z autografem wirtuoza+2 fotografie: Walentina Matwiejew i Nowiełły Matwiejew		
Międzynarodowe Konkursy im. Henryka Wieniawskiego	1966	
zaproszenie		
Poznańskie Towarzystwo Muzyczne im. H. Wieniawskiego	1966	
zaproszenie		
Pietryk Liliana	1968	1.1
+analiza koncertu fortepianowego d-moll J. S. Bacha		
Wojewódzka Komisja Związków Zawodowych w Poznaniu	1967, 1968	1.2
Nadawcy nierozpoznani	1958–1976	1.3
Puste koperty		szt.2